

Een groep leerlingen autonoom laten werken

Dit is een technische fiche die je kan helpen bij de voorbereiding van activiteiten in de moestuin. Het is een aanvulling op het document *Opstart: in de praktijk*. We geven enkele ideeën van hoe je een groep leerlingen autonoom kan laten werken.

INHOUD

1. DOELSTELLINGEN.....	1
2. OPSTART	2
Materiaal.....	2
Vorbereiding met de leerlingen.....	2
Activiteiten voor de zelfstandige groep	2
Nog enkele ideeën.....	2

1. DOELSTELLINGEN

- De moestuin integreren in het dagelijks leven van de klas. De moestuin gebruiken als pedagogisch hulpmiddel, als leermiddel.
- Lesgeven buiten het klaslokaal. Dit bevordert een andere manier van lesgeven en een andere groepsdynamiek.
- Een groep leerlingen kan zelfstandig buiten werken.
Het toelaten om met een kleinere groep in en rond de moestuin te werken.

2. OPSTART

Het is vaak niet eenvoudig om met een klas van 20 leerlingen of meer rond een kleine moestuin te werken. Vandaar dat we voorstellen om je klas in twee te delen. Eén groep werkt in de moestuin en de andere groep gaat zelfstandig te werk.

Materiaal

Indien je reeds de moestuinzak hebt geïntroduceerd in de klas, zal dit snel gaan (zie het document *Opstart: in de praktijk*).

Wat je voor deze activiteit nodig hebt :

- Een plankje of iets dergelijks (A4 formaat) om een schrift of enkele blaadjes vast te maken (1 per leerling) ;
- Een goed gescherpt potlood en een blauw potlood (1 per leerling) ;
- Het materiaal dat je nodig hebt voor de activiteit in de moestuin.

Deze is hier niet beschreven en hangt dus af van wat je van plan bent om te doen.

- De werkblaadjes (we geven hieronder enkele werkblaadjes mee, online vind je trouwens ook veel leerlingenbundels en werkblaadjes rond tuinieren terug).

Vorbereiding met de leerlingen

Het is belangrijk om uit te leggen aan de leerlingen hoe de activiteiten in de moestuin zullen verlopen. Indien je reeds enkele gewoontes of rituelen hebt ingevoerd, goed bezig !

Leg uit waarom de groep in twee gedeeld wordt : één groep wordt begeleid door de leerkracht om de moestuin te observeren en/of te werken (zaaien, wieden,...) of om nog een andere pedagogische activiteit uit te voeren. Tegelijkertijd krijgt de andere groep een opdracht om zelfstandig uit te voeren. Je kan ook aangeven hoe lang elke activiteit duurt. Wissel na 20 minuten.

Verduidelijk samen met de leerlingen:

- de basisregels geldig in de moestuin maar ook voor de zelfstandige groep
- de ruimte waarin de zelfstandige groep zich bevindt. Dit kan bijvoorbeeld rond de banken op de speelplaats zijn, een buitenklasje, een tafel,... zelfs indien je het geluk hebt om over een tafel te beschikken blijven de A4 plankjes nuttig want een tafel kan ook nat zijn.

Activiteiten voor de zelfstandige groep

Hieronder vind je enkele werkblaadjes voor de autonome groep. Je kan ze ook een andere taak geven waar ze zelfstandig aan kunnen werken of een taak dat nog afgewerkt moet worden.

Nog enkele ideeën:

- lees een (natuur) gedicht ;
- leg afbeeldingen/foto's in de juiste volgorde (van zaad tot plant, een plant in de verschillende seizoenen,...) ;
- ludieke activiteiten : kleuren, kleine spelletjes,... ;
- een knutselactiviteit.

LJNEN

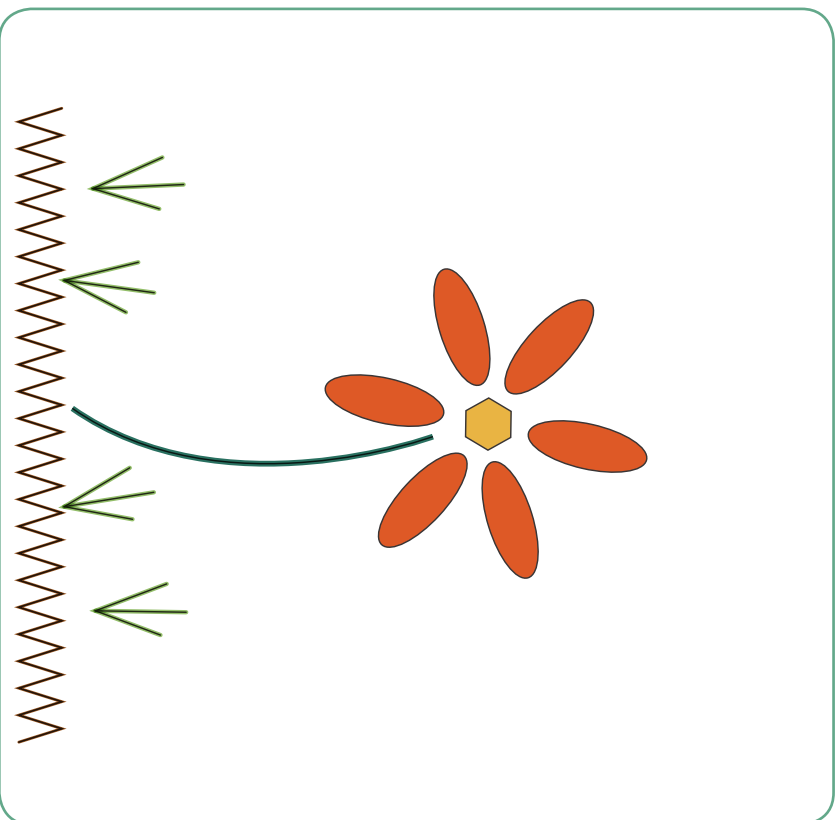
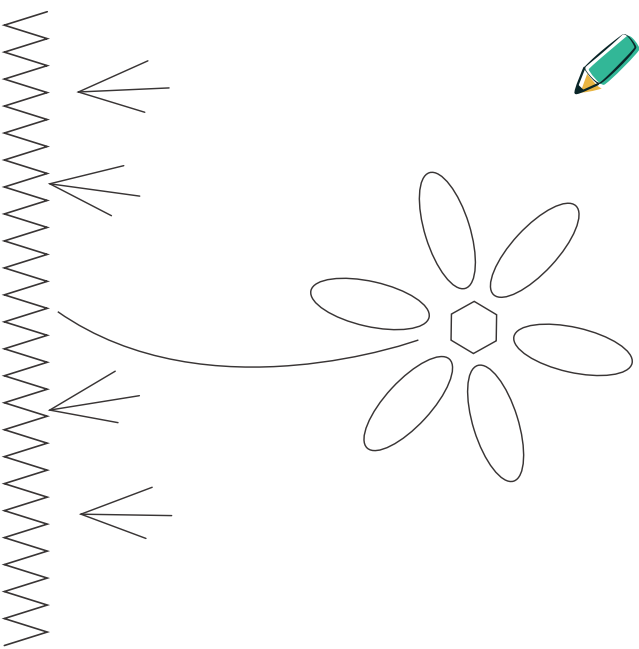
Kleur de gebogen, gesloten lijnen in het rood.

Kleur de rechte, gesloten lijnen in het geel.

Kleur de gebogen, open lijnen in het donker groen.

Kleur de rechte, open lijnen in het licht groen.

Kleur de gebroken, open lijnen in het bruin.

Kijk ook in de moestuin of in de natuur om je heen of je vormen ziet die lijken op die van de tekening.

Vergelijk ook met andere bloemen: het aantal bloemblaadjes, zijn ze symmetrisch? Hoe zou je ze tekenen?

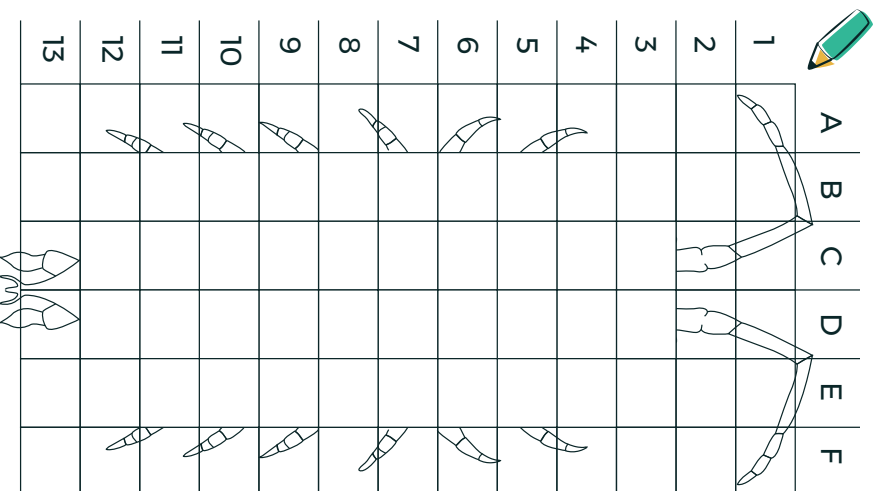

KWADRANTEN INKLEUREN

Kleur de volgende kwadranten in grijs : C3, D3, B5, B5, C5, D5, E5, B7, C7, D7, E7, B9, C9, D9, E9, B11, C11, D11, E11.

Kleur de volgende kwadranten in blauw : C4, D4, B6, C6, D6, E6, B8, C8, D8, E8, B10, C10, D10, E10, C12, D12.

Ontdek zo een veernd dier!

Welk dier komt er tevoorschijn?

DE 10 GROENTEN WOORDZOEKER

Er zitten 10 groenten verstopt... vind jij ze terug?

Aardappel – look – prei – raap- radijs – sla – snijbiet – tomaat – wortel

L	B	S	S	J	I	D	A	R	A
D	E	C	L	N	V	H	I	T	A
Y	J	H	W	A	R	M	G	N	R
J	N	L	V	A	Q	Z	I	E	D
L	N	H	A	A	F	V	D	O	A
E	S	P	R	E	I	I	G	O	P
T	S	N	I	J	B	I	E	T	P
R	B	F	G	K	K	O	O	L	E
O	W	E	T	R	J	S	I	W	L
W	T	O	M	A	A	T	J	D	O

Mogelijke uitbreiding :

• Fruit, vrucht of groente?

Een vrucht is plantkundig gezien het deel van de plant dat afkomstig is uit een vruchtbeginsel van een bloem en dat dus de zaden bevat (bijvoorbeeld: appel, courgette,...). Groenten en fruit zijn woorden die we vooral in de keuken gebruiken. Een groente is een verzamelnaam voor alle eetbare delen van een plant : het blad (bijvoorbeeld : sla), stengel (bijvoorbeeld: snijbiet), wortel (bijvoorbeeld: wortel), bloem (bijvoorbeeld: broccoli) maareveneens vruchten (bijvoorbeeld: tomaat). En fruit wordt dan weer gebruikt voor eerder zoete vruchten. Samengevat: sommige groenten zijn ook vruchten!

Je kan echte groenten meebrengen en de leerlingen laten zoeken naar de 'vruchten' door ze in twee te snijden. Of laat ze de groenten sorteren naar gelang het deel van de plant die we opeten (wortel, stengel, blad,...) of waarom niet, laten proeven ?

Doe deze werkvorm de eerste keer klassikaal zodat de leerlingen daarna buiten zelfstandig aan de slag kunnen.

Opstelling en voorbereiding

1. Schrijf het dictee in viervoud en in grote letters, zodat het gemakkelijk zelfstandig door de leerlingen gelezen kan worden.
2. Lamineer elke kopie van het dictee voor gebruik buiten en als duurzaam lesmateriaal.
3. Leg de gelamineerde dictees op een kleine afstand (+/- 10m) van de plaats waar de leerlingen zullen zitten.

Verloop

Doelstelling: het dictee foutloos schrijven met zo weinig mogelijk 'spiekbeurten'.

1. De leerlingen nemen een potlood en een schrift of blad met klembord.
2. Zij worden in paren gegroepeerd en zitten aan een tafel of op een andere afgebakende plaats.
3. Uit elk groepje gaat om de beurt één leerling heen en weer om het dictee te bekijken en uit het hoofd te leren.
4. Elke "reporter" dicteert het dictee aan zijn of haar partner, en samen schrijven ze het uit waarbij ze er op toezien dat zijn of haar partner geen fouten maakt. Zij gaan om beurten door totdat het dictee in een minimum aantal 'spiekbeurten' is afgemaakt.

> We stellen hier enkele dictees met betrekking tot de moestuin voor (maar deze methodiek kan op elk dictee worden toegepast).

Om verder te gaan, kunnen de leerlingen een schematische tekening maken van wat zij hebben opgeschreven!

Voorbeeld 1

De verschillende delen van een plant

Onder de grond zitten de wortels. Daarboven, is er een steel. Uit de steel komen bladeren en ook bloemen. De bloemen veranderen in vruchten. In een vrucht zitten één of meer zaden. (+ schematische tekening: zie het voorbeeld van de tomatenplant)

Voorbeeld 2

Het blad

De steel van het blad wordt de bladsteel genoemd en het andere deel wordt de bladschijf genoemd. Het blad heeft twee zijden: een zijde die naar de grond is gericht, waarop de nerven voelbaar zijn, en een andere, meer gladde zijde die naar de zon is gericht. Op de stengel staan de bladeren afwisselend of tegenoverstaand. Een blad kan enkelvoudig of samengesteld zijn. Het is met de bladeren dat planten energie van de zon opnemen. (+ schematische tekening of ga op zoek naar voorbeelden in de moestuin).

TOMATENPLANT

